

V Bruseli 26. mája 2016
(OR. en)

9373/16

JAI 480
DROIPEN 96
COPEN 173
RELEX 429
GENVAL 64
MIGR 98
SOC 348
COSI 93

POZNÁMKA K BODU I/A

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. predch. dok.:	5287/2/16 REV 2
Predmet:	Návrh záverov Rady o riešení problematiky obchodovania s ľuďmi na účely pracovného vykorisťovania

Návrh záverov Rady uvedený v prílohe má za cieľ posilnenie multidisciplinárnej spolupráce zameranej na boj proti obchodovaniu s ľuďmi (THB – trafficking in human beings) na účely pracovného vykorisťovania a bude slúžiť ako podklad týkajúci sa THB na účely pracovného vykorisťovania pre stratégiu na boj proti obchodovaniu s ľuďmi po roku 2016, ktorú Komisia plánuje vypracovať. Zakladá sa (okrem iného) na výsledkoch piatich seminárov, ktoré sa konali v roku 2015, a konferencie na tému Tímová práca! Posilnenie multidisciplinárnej spolupráce zameranej na boj proti obchodovaniu s ľuďmi na účely pracovného vykorisťovania, ktorá sa konala 18. – 19. januára 2016 v Amsterdame. Semináre a konferenciu organizovalo Holandsko v spolupráci s Luxemburskom, Slovenskou republikou a Maltou.

Návrh záverov Rady v znení uvedenom v prílohe k dokumentu 5287/16 predstavilo predsedníctvo a po prvýkrát sa o ňom rokovalo na zasadnutí pracovnej skupiny pre všeobecné záležitosti vrátane hodnotenia (GENVAL) 3. februára 2016. Pracovná skupina GENVAL vyjadrila všeobecnú podporu návrhu záverov Rady pod podmienkou, že sa v znení vykoná niekoľko zmien, ktoré navrhlo viacero delegácií. Príslušné zmeny boli zapracované do návrhu záverov Rady a znovu sa o nich rokovalo v rámci pracovnej skupiny GENVAL na zasadnutí 16. marca 2016 a Stáleho výboru pre operačnú spoluprácu v oblasti vnútornej bezpečnosti (COSI) na zasadnutí 18. apríla 2016. Návrh záverov bol teda schválený pod podmienkou niekoľkých drobných zmien, ktoré sú zapracované do dokumentu uvedeného v prílohe k tejto poznámke.

Vzhľadom na uvedené sa Coreper vyzýva, aby potvrdil uvedenú dohodu a predložil návrh záverov Rady uvedený v prílohe k tejto poznámke Rade na prijatie ako bod A programu jej zasadnutia 9. –10. júna 2016.

**NÁVRH ZÁVEROV RADY O RIEŠENÍ PROBLEMATIKY OBCHODOVANIA S ĽUĎMI
(THB) NA ÚČELY PRACOVNÉHO VYKORISŤOVANIA**

- ZDÔRAZŇUJÚC, že riešenie všetkých foriem obchodovania s ľuďmi (THB) vrátane využívania prostitúcie tretími osobami alebo iných foriem sexuálneho vykorisťovania, nútenej práce alebo služieb vrátane žobrania, otroctva alebo praktík podobných otroctvu, nevoľníctva alebo využívania na trestnú činnosť, alebo odoberania orgánov má zásadný význam a že v tomto úsilí treba pokračovať s plným nasadením;
- ZDÔRAZŇUJÚC, že THB na účely pracovného vykorisťovania je vážnou a často organizovanou formou trestnej činnosti, ako aj závažným porušením základných práv ustanovených v Charte základných práv EÚ, a že mnohé obete, a to deti aj dospelí, sú predmetom obchodovania na účely pracovného vykorisťovania, okrem iného prostredníctvom násilia, hrozieb alebo zneužitia ich zraniteľného postavenia, a môžu sa ocitnúť v hrozných podmienkach;
- UZNÁVAJÚC, že hoci prevádzanie migrantov a obchodovanie s ľuďmi sú dve odlišné formy trestnej činnosti, na ktoré sa vzťahujú odlišné právne rámce na úrovni EÚ a na medzinárodnej úrovni, obe formy trestnej činnosti môžu byť navzájom prepojené a je potrebné prijať opatrenia na zabránenie tomu, aby sa prevádzaní migranti, najmä deti, stali obeťami THB, vrátane pracovného vykorisťovania, pretože môžu byť v tomto smere bezbranní;

- PRIPOMÍNAJÚC význam protokolu OSN proti obchodovaniu s ľuďmi¹ a Dohovoru Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi²;
- PRIPOMÍNAJÚC smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ³ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania⁴ a smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/52/EÚ⁵, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov, ktorá obsahuje opatrenia voči zamestnávateľom vedome zamestnávajúcim štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov a sú obeťami obchodovania s ľuďmi;
- PRIPOMÍNAJÚC závery Rady s názvom „Boj proti vyvíjajúcim sa formám obchodovania s ľuďmi v členských štátoch EÚ“;
- PRIPOMÍNAJÚC stratégiu EÚ na roky 2012 – 2016 zameranú na odstránenie obchodovania s ľuďmi⁶, závery Rady o novej stratégii EÚ na roky 2012 –2016 zameranej na odstránenie obchodovania s ľuďmi a priebežnú správu o vykonávaní uvedenej stratégie⁷;
- PRIPOMÍNAJÚC obnovenú stratégiu vnútornej bezpečnosti EÚ, vrátane oznámenia Komisie o Európskom programe v oblasti bezpečnosti, a európsku migračnú agendu;

¹ Protokol Organizácie Spojených národov o prevencii, potláčaní a trestaní obchodovania s ľuďmi, osobitne so ženami a deťmi, dopĺňujúci Dohovor Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu, Palermo 2000.

² Séria zmlúv Rady Európy (CETS) č. 197.

³ Dánsko nie je viazané touto smernicou.

⁴ Ú. v. EÚ L 101, 15.4.2011, s. 1.

⁵ Dánsko nie je viazané touto smernicou.

⁶ Stratégia EÚ na roky 2012 – 2016 zameraná na odstránenie obchodovania s ľuďmi, COM(2012) 286 final, 19. júna 2012.

⁷ Priebežná správa o vykonávaní stratégie EÚ zameranej na odstránenie obchodovania s ľuďmi, COM(2014) 635 final, 17. októbra 2014.

- ZDÔRAZŇUJÚC, že Rada⁸ stanovila THB za jednu z priorít v oblasti boja proti závažnej a organizovanej trestnej činnosti na roky 2014 až 2017 v rámci cyklu politík EÚ na boj proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti;
- ZDÔRAZŇUJÚC význam podporovania dôstojnej práce na európskom pracovnom trhu a zlepšovania dodržiavania a presadzovania príslušných medzinárodných, vnútroštátnych noriem a noriem EÚ v oblasti pracovného práva, pracovných podmienok a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ako aj význam predchádzania nedeklarovanej práce, odrádzania od nej a boja proti nej, o čom sa diskutovalo počas nedávnej konferencie s názvom Podpora dôstojnej práce, ktorá sa uskutočnila 8. – 9. februára 2016 v Amsterdame;
- BERÚC DO ÚVAHY, že THB na účely pracovného vykorisťovania vedie k nekalej súťaži, ktorá poškodzuje podniky, ktoré pri vykonávaní svojej činnosti plne dodržiavajú uplatniteľné zákony a predpisy;
- ZDÔRAZŇUJÚC úsilie, ktoré Európska komisia a agentúry EÚ doposiaľ vynaložili na boj proti THB na účely pracovného vykorisťovania;
- VÍTAJÚC úsilie vynaložené členskými štátmi, ktoré okrem iného zahŕňa napríklad vytvorenie špecializovaných vyšetrovacích jednotiek pre oblasť THB na účely pracovného vykorisťovania;
- VÍTAJÚC prácu, ktorú Europol a Eurojust vykonal v oblasti boja proti THB na účely pracovného vykorisťovania, a zároveň poznamenávajúc, že sa zdá, že existuje priestor na zvýšenie poskytovania informácií Europolu, ako aj počtu prípadov, ktorými sa zaoberá Eurojust v súvislosti s THB na účely pracovného vykorisťovania;
- VÍTAJÚC *Tímovú prácu!* príručku pre expertov týkajúcu sa multidisciplinárnej spolupráce zameranej na boj proti obchodovaniu s ľuďmi na účely pracovného vykorisťovania, ktorá sa zakladá na príspevkoch expertov z členských štátov a ktorú vypracovali (predchádzajúce, súčasné a budúce) predsedníctva Rady, a to luxemburské, holandské, slovenské a maltské, a tiež konferenciu na tému *Tímová práca!*, ktorá sa uskutočnila 18. – 19. januára 2016 v Amsterdame;

⁸ 12095/13.

Rada Európskej únie a členské štáty zasadajúce v Rade,

ZDÔRAZŇUJÚ význam spolupráce medzi členskými štátmi a agentúrami EÚ v oblasti boja proti THB na účely pracovného vykorisťovania prostredníctvom komplexného a multidisciplinárneho cezhraničného prístupu, ktorý zahŕňa tak verejný sektor, a to najmä súdnictvo a prokuratúru, políciu a iné orgány vyšetrovania trestných činov, inšpektoráty práce, sociálne, zdravotné a iné inšpektoráty, pohraničné služby, imigračné úrady, veľvyslanectvá a konzulárne služby, miestne a regionálne samosprávy a daňové orgány, ako aj súkromný sektor vrátane podnikov, ich dodávateľov a subdodávateľov, odborových zväzov a občianskej spoločnosti;

PODČIARKUJÚ dôležitosť prijatia európskeho programu na odstránenie obchodovania s ľuďmi (nadväzujúceho na súčasnú stratégiu EÚ pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi) zo strany Európskej komisie s cieľom pokračovať v riešení všetkých foriem THB vrátane THB na účely pracovného vykorisťovania;

Preto KONŠTATUJÚ, že tieto opatrenia by prispeli k dôraznej reakcii na THB na účely pracovného vykorisťovania a

VYZÝVAJÚ KOMISIU, aby:

- naďalej zahŕňala multidisciplinárne opatrenia a činnosti zamerané na riešenie THB, vrátane THB na účely pracovného vykorisťovania, napríklad v oblasti činnosti podnikov a ich dodávateľských reťazcov, a aby podporovala obeť všetkých foriem THB v novom európskom programe na odstránenie THB (stratégii na boj proti obchodovaniu s ľuďmi po roku 2016), a to najmä prostredníctvom:
 - ďalšej podpory výmeny najlepších postupov v oblasti multidisciplinárnej spolupráce s cieľom poskytovať pomoc, podporu a odškodnenie obetiam THB, vrátane THB na účely pracovného vykorisťovania, a to mužom aj ženám, dospelým aj deťom⁹, jednotlivcom aj skupinám obetí;
 - zahrnutia najlepších postupov týkajúcich sa odhaľovania znakov THB, vrátane THB na účely pracovného vykorisťovania, pri spracúvaní žiadostí o víza do príručky k vízam;
 - nabádania členských štátov, aby zintenzívnili výmenu najlepších postupov a opatrení zameraných na zníženie dopytu po tovare, ktorý vyrobili obeť THB na účely pracovného vykorisťovania, a službách, ktoré tieto obeť poskytujú;
 - ďalšieho posilňovania koordinovanej vonkajšej činnosti EÚ zameranej na boj proti THB, vrátane THB na účely pracovného vykorisťovania;
 - stimulovania spolupráce zameranej na boj proti THB na účely pracovného vykorisťovania s podnikmi, vrátane dodávateľov a subdodávateľov a odborových zväzov;

⁹ Podľa článku 2 ods. 6 smernice 2011/36 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania sa za „dieťa“ považuje každá osoba mladšia ako 18 rokov.

- ďalšieho poskytovania primeraného financovania činností zameraných na boj proti THB na účely pracovného vykorisťovania, a to najmä s cieľom:
 - stimulovať praktickú a operačnú spoluprácu medzi členskými štátmi zameranú na boj proti THB na účely pracovného vykorisťovania, napríklad prostredníctvom projektov týkajúcich sa spoločných kontrol;
 - pripravovať a vykonávať informačné kampane týkajúce sa THB na účely pracovného vykorisťovania zamerané na odborných pracovníkov a širokú verejnosť a osloviť zraniteľné skupiny s cieľom zvýšiť informovanosť o ich právach;
 - v plnej miere zapojiť inšpektoráty práce a iné inšpektoráty a miestne a regionálne samosprávy, podľa potreby v spolupráci s Výborom regiónov, do multidisciplinárnej spolupráce (EÚ) zameranej na boj proti THB na účely pracovného vykorisťovania, napríklad s cieľom podporiť využívanie administratívneho prístupu v boji proti tejto forme zneužívania;
- ďalších koordinovaných činností s medzinárodnými organizáciami, ako aj s ďalšími európskymi orgánmi, najmä so skupinou expertov Rady Európy pre boj proti obchodovaniu s ľuďmi (GRETA), a plného využívania ich monitorovacích správ.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY, aby:

- plne vykonávali smernicu 2011/36/EÚ¹⁰ a zabezpečili, aby všetky obeť mali prístup k právam, ktoré sú im priznané touto smernicou, a okrem toho aby prijali opatrenia zamerané na účinné predchádzanie THB na účely pracovného vykorisťovania, ako aj opatrenia zamerané na stíhanie obchodníkov s ľuďmi a aby plne vykonávali smernicu 2009/52¹¹;
- zvážili ratifikáciu Protokolu z roku 2014 k Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce z roku 1930 o nútenej alebo povinnej práci, ako sa dohodlo v rozhodnutí Rady (EÚ) 2015/2071¹²;
- posilnili multidisciplinárnu vnútroštátnu a cezhraničnú spoluprácu a výmenu informácií v oblasti boja proti THB na účely pracovného vykorisťovania, okrem iného aj v rámci cyklu politík EÚ na boj proti organizovanej a závažnej trestnej činnosti, a to zapojením širokej škály zainteresovaných strán do činností súvisiacich s touto problematikou zahrnutou do operačného akčného plánu týkajúceho sa trestného činu obchodovania s ľuďmi, ktorý je pre EÚ prioritou, poskytovaním nástrojov vyšetrovacím jednotkám pre boj proti THB, ktoré potrebujú na vykonávanie svojej práce na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ, a vytváraním spoločných príslušných vyšetrovacích tímov, ak je to možné, vhodné a v súlade s vnútroštátnym právom;
- aktívne využívali finančné vyšetrovania vo všetkých prípadoch THB, vrátane THB na účely pracovného vykorisťovania, s cieľom zhromažďovania dôkazov, mapovania zločineckých skupín, zhromažďovania finančných spravodajských informácií, identifikácie, zmrazovania a konfiškácie príjmov z trestnej činnosti;
- pokiaľ je to možné, spoločne uskutočňovali simultánne kampane na zvyšovanie informovanosti v krajinách pôvodu a v cieľových krajinách s cieľom znížiť dopyt po tovare, ktorý vyrobili obeť THB na účely pracovného vykorisťovania, a službách, ktoré tieto obeť poskytujú, a odradiť od dodávania takéhoto tovaru a služieb;
- poskytovali odbornú prípravu (špecializovanú a multidisciplinárnu odbornú prípravu) zacielenú na pracovníkov všetkých príslušných orgánov a organizácií zapojených do multidisciplinárneho prístupu, okrem iného zameranú na to, ako odhaľovať a identifikovať THB na účely pracovného vykorisťovania, zbierať o ňom dôkazy a stíhať ho a ako podporovať jeho obeť pri uplatňovaní ich práv;

¹⁰ Dánsko nie je viazané touto smernicou.

¹¹ Dánsko nie je viazané touto smernicou.

¹² Ú. v. EÚ L 301, 18.11.2015, s. 47.

- poskytovali financovanie a dostatočné zdroje na činnosti zamerané na riešenie THB na účely pracovného vykorisťovania a potrieb a práv jeho obetí;
- poskytovali inšpektorátom práce a iným inšpektorátom nástroje, ktoré potrebujú na vykonávanie svojej práce v rámci multidisciplinárnej spolupráce zameranej na boj proti THB na účely pracovného vykorisťovania, tak na vnútroštátnej úrovni ako aj na úrovni EÚ, ako napríklad zoznam EÚ, v ktorom budú uvedené podrobné informácie týkajúce sa právomocí príslušných inšpektorátov a kontaktných osôb na týchto inšpektorátoch, vysielania inšpektorov na inšpektoráty v iných členských štátoch a spôsobov výmeny skúseností, najlepších postupov a trendov; a na tento účel aby:
- preskúmali možnosti uľahčenia cezhraničnej spolupráce medzi inšpektorátmi práce a inými inšpektorátmi, napríklad možnosti zriadenia siete EÚ pre inšpektoráty práce a iné inšpektoráty pre problematiku THB na účely pracovného vykorisťovania a rozvoj nástrojov na podporu takejto spolupráce.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, aby zvýšili svoju podporu týkajúcu sa vyšetřovania trestných činov a justičnej spolupráce v oblasti boja proti THB na účely pracovného vykorisťovania a aby spolu so súkromným sektorom podporovali opatrenia, vrátane postupov a noriem, zamerané na predchádzanie THB na účely pracovného vykorisťovania.

VYZÝVAJÚ NASLEDUJÚCE AGENTÚRY EÚ, aby:

- EASO: zabezpečil zahrnutie THB na účely pracovného vykorisťovania do nástrojov vyvinutých na odhaľovanie obetí THB v konaní o azyle;
- Europol: podporoval orgány presadzovania práva členských štátov v multidisciplinárnej spolupráci v oblasti THB na účely pracovného vykorisťovania, napríklad zahrnutím účasti inšpektorov práce a ďalších zainteresovaných strán na zasadnutiach platformy EMPACT v oblasti THB, operačných stretnutiach a akčných dňoch na túto tému; a aby členským štátom pomáhal aktívne využívať finančné vyšetřovania vo všetkých prípadoch THB, vrátane THB na účely pracovného vykorisťovania, a aby poskytoval poznatky v oblasti zhromažďovania dôkazov, mapovania zločineckých skupín, zhromažďovania finančných spravodajských informácií a identifikácie, zmrazovania a konfiškácie príjmov z trestnej činnosti, vrátane všetkých príslušných zainteresovaných strán, ako sú napríklad finančné spravodajské jednotky (FIU), prokuratúry, daňové orgány a finančné inštitúcie;

- Frontex: ďalej vypracovával rizikové profily, ktoré bude pohraničná stráž používať na účely identifikácie potenciálnych obetí a páchatel'ov THB na účely pracovného vykorisťovania, a to na vzdušných, pozemných a námorných hraniciach;
- Eurojust: naďalej pomáhal členským štátom pri koordinácii cezhraničnej justičnej spolupráce zameranej na boj proti THB na účely pracovného vykorisťovania a aby prispieval k posilňovaniu spoločnej kapacity členských štátov v tejto oblasti, vrátane prípadného zvýšenia počtu prípadov vyšetrovania a stíhania v súvislosti s THB na účely pracovného vykorisťovania;
- CEPOL, EJTN a EIGE: zabezpečili pravidelnú a náležitú odbornú prípravu zameranú na riešenie problematiky THB na účely pracovného vykorisťovania, okrem iného zameranú na to, ako odhaľovať a identifikovať THB na účely pracovného vykorisťovania, zbierať o ňom dôkazy a stíhať ho, do ktorej budú podľa potreby zapojené policajné služby, inšpektoráty práce a iné vládne agentúry.

VÍTAJÚ štúdiu týkajúcu sa judikatúry v oblasti obchodovania s ľuďmi na účely pracovného vykorisťovania, štúdiu týkajúcu sa skupín, pri ktorých existuje vysoké riziko, že sa stanú obeťami obchodovania s ľuďmi, a štúdiu týkajúcu sa iniciatív zameraných na predchádzanie obchodovaniu s ľuďmi, ktoré uverejnila Európska komisia, ako aj správu FRA o závažných formách pracovného vykorisťovania a spoločnú prácu s nadáciou Eurofound pri vypracovávaní príručky najlepších postupov¹³ pre sprostredkovateľov na pracovnom trhu s cieľom predchádzať obchodovaniu s ľuďmi na účely pracovného vykorisťovania a VYZÝVAJÚ všetky zainteresované strany, aby vytvárali a rozširovali relevantné a dobre cieleňé príručky a manuály,

najmä VYZÝVAJÚ predsedníctvo, Komisiu a všetky príslušné agentúry a orgány EÚ, aby podľa potreby podávali Rade správy o pokroku vo vykonávaní týchto záverov.

¹³ Zatiaľ neuverejnené.